

Bijeenkomst Schuldhulpverlening in Heerlen

Met het Legers des Heils en de Alliantie Vrijwillige Schuldhulpverlening vond op 18 september in Heerlen een voorlichtingsbijeenkomst plaats. Bouchaib Saadane (voorzitter PPD) opent de bijeenkomst en stelt de 2 sprekers voor: Cees Bontekoe en Driss Kaamouchi.

De heer Cees Bontekoe van het Leger des Heils (LdH) gaf informatie over het LdH als organisatie en welke activiteiten zij organiseren. Het LdH is het grootste leger ter wereld; een vredesleger. De organisatie bestaat vanaf 1865 en is actief in 134 landen.

In Nederland bestaat het LdH uit 7000 beroepskrachten en vrijwilligers die zich voor de organisatie inzetten vanuit 266 locaties. In Limburg o.a. in Venlo, Maastricht, Sittard/Geleen en Heerlen.

Ze werken vanuit zgn ontmoetingswinkels. Een plek waar mensen kunnen binnenlopen voor een kopje koffie en een praatje. Maar ook voor een creatieve middag. Allemaal met als doel vertrouwen te scheppen en hulp te bieden waar nodig.

Onlangs is bij het LdH ook de beschikking over een omgebouwde SRV wagen die als rijdende koffiecorner naar de mensen/wijken toegaat.

Een andere vorm van dienstverlening van het LdH is de kledingwinkel (Sittard en Kerkrade en deels ook in de ontmoetingsbus).

In Heerlen beschikt het LdH over 2 locaties in de Wannerstraat. Hier is op de dinsdag een sociaal spreekuur dat een open inloop kent. Thema's waar men hulp bij biedt zijn o.a.. financiën, formulieren/administratie, contracten, budgetten. Het LdH helpt mensen met behulp van het zgn "huishoudboekje" om een goed overzicht te scheppen in de inkomsten en vooral de uitgaven.

Het afgelopen jaar is het aantal mensen dat met armoede/schulden te maken heeft toegenomen. Ook bij kinderen en opvallend ook bij mensen die een baan hebben. Wat de ouderen betreft zien we ook een toename:

* tussen de 65-80 jaar = 2 – 3%

* tussen 80 – 89 = 4 -6%

* > 90 = 11%

Cees attendeert op de mogelijkheid tot gebruik van de voedselbank. De norm om hiervan gebruik te mogen maken is per direct verhoogd (van 450 naar 520 euro) om tegemoet te komen aan de actuele situatie van stijgende kosten van basisbehoeften. PPD heeft ook contact met de Voedselbank in Limburg. Mochten mensen daar meer informatie over willen, dan kan dat via PPD geregeld worden. De voedselbank draait hoofdzakelijk op vrijwilligers. Het is aan te bevelen dat ook migranten daar als vrijwilliger aan de slag gaan. Enerzijds om een helpende hand te bieden maar ook om de link naar de achterban te leggen en zo ook die mensen de weg naar de voedselbank te wijzen. Het is duidelijk dat er in de samenleving een taboe ligt op het gebruik van de voedselbank; zeker bij migranten. Het is goed om daar met elkaar over te praten en de taboe te doorbreken.

Bij alle vormen van hulp die er zijn, blijft het zo dat de hulpvragen zelf de keuze maakt. Hij/zij blijft de regie houden en neemt zelf de beslissingen.

Heerlen kent diverse instanties die zich inzetten bij schuldhulpverlening:

- Gemeente Heerlen
- StandBy
- Caritas 045 (verzorgt maaltijden op dinsdag in het centrum van Heerlen)
- Schuldhulpmaatje
- Vluchtelingenwerk
- Voedselbank
- Leger des Heils

Veel gemeenten zijn alert op ontstane schulden (vroegsignalering). Met diverse instanties is samenwerking aangegaan om signalen af te geven als mensen hun vaste lasten niet tijdig betalen (huur, energie etc). Gemeente legt dan contact met de betreffende persoon om te achterhalen wat er speelt. Op die manier kan vaak voorkomen worden dat de achterstanden groter worden. Er rust een taboe op het bespreekbaar maken van schulden; de hulpverleningsinstanties proberen door het gesprek aan te gaan dat taboe te doorbreken. Door tijdig aan de bel te trekken kun je immers erger voorkomen.

De 2^e spreker is de **heer Driss Kaamouchi**. Hij geeft vanuit SMN (Samenwerkingsverband van Marokkanen in Nederland) presentaties aan de achterban over schuldhulpverlening. Het is bekend dat migranten niet snel om hulp vragen bij externen als er schulden zijn. Die vraag komt vaak bij familieleden terecht. Een goede manier om de schaamte te doorbreken is door het gesprek aan te gaan met iman of sleutelfiguren. Dat zijn mensen die het vertrouwen genieten.

Schulden gaat niet alleen over financiële zaken maar zeker ook over de gevolgen daarvan voor de gezondheid. Mensen ervaren stress, slapen slecht, hebben een schuldgevoel en verwaarlozen hun sociale contacten. Een bezoek aan bijv de moskee laat men dan achterwege. Schulden ontstaan niet altijd door eigen handelen. Het kan ook door omstandigheden gebeuren zoals verlies van werk, verlies partner, geen goed inzicht in uitgaven en inkomsten. Bij dat laatste is een aandachtspunt de nog thuiswonende kinderen van 18+ die niet bijdragen aan de kosten. Veel ouders weten niet dat zij gekort worden op hun uitkering.

Gemeenten zijn actief in het kader van schuldhulpverlening maar bereiken de migranten onvoldoende. Een van de redenen is dat veel aanvragen online moeten gebeuren waardoor het niet altijd makkelijk is om de aanvraag in te dienen. Tip is dat Humanitas hulp kan bieden net als de LSTA (Netwerk Thuisadministratie).

Vragen van de bezoekers:

Is er informatiemateriaal beschikbaar over dit thema?

SMN beschikt over informatiemateriaal dat 2-talig beschikbaar is. Dit geldt ook voor het IOT (Turks).

Veel ouderen met een migratieachtergrond kennen een *AOW-gat*. Zij hebben in hun werkzame leven in Nederland niet het volledige aantal jaren gewerkt om voor een volledige AOW in aanmerking te komen (elk jaar niet gewerkt is 2% korting). Met de nu stijgende energiekosten komen deze mensen in de problemen. Ze weten niet goed de weg naar hulpinstanties te vinden.

Beide sprekers beamen dat onder het aantal ouderen in armoede ook steeds meer migranten zitten. Zij waren niet op de hoogte van de AOW regeling in Nederland. Ze beschikken ook niet over de middelen om het tekort aan te vullen. Voor deze groep is hulp via sleutelfiguren of de imam belangrijk. Maak het binnen de gemeenschap bespreekbaar.

In de inleiding is aangegeven dat schulden bewust en onbewust kunnen ontstaan. In de Marokkaanse gemeenschap is het gebruikelijk om met schulden niet externe hulp te vragen maar dit binnen de familie op te lossen. Mensen lenen onderling. Maar als degene die geldt uitleent zelf in de schulden komt, hoe dan verder?

Tip is om het binnen je gezin/familie bespreekbaar te maken. Maak samen keuzes over de te volgen weg. Bijv door een jaar de vakantie over te slaan en de schulden af te lossen. Als je geldt uitleent, informeer goed waarvoor het gebruikt gaat worden.